



Gelatinös metamorfos av Ingrid Lundahl

Jag heter Ingrid Lundahl och är ST-läkare i hematologi i Stockholm. Jag har alltid gillat att skriva, men aldrig skickat in någon text till någon tävling tidigare, varför det känns väldigt roligt att få ett hedersomnämmande.

Egentligen är det meningen att vi ska ha ett videosamtal, det ger nämligen högre ersättning. Ingen svarar när jag försöker ansluta så jag ringer upp. Hon får inte igång videon, säger hon. Jag undrar om det är sant men säger det inte. "Vi kan ta det på telefon då", svarar jag istället.

Hon är i övre 20-årsåldern, bara några år yngre än jag själv. När jag hör hennes röst får jag en bild av hur hon ser ut men kanske är den felaktig. Jag ser framför mig att hon har tunt, ljust hår. Jag tror att hon är blek, det borde hon vara med tanke på blodvärdet. Kanske har hon blågrå, matta ögon, som tappat sin glans. Kanske är hon kortare än jag. Jag vet att hon är smal, kan se hennes knotiga kropp med utstickande nyckelben, vassa kindben och hopsjunkna ögon framför mig. Hon låter orolig. Hon har pancytopeni och har därför genomgått ett benmärgsprov. Det är min uppgift att förmedla svaret.

Jag berättar att förklaringen till de låga blodvärdena är att den normala benmärgsvävnaden har ersatts av en gelatinös massa som tränger undan den normala produktionen av blodkroppar. Troligen är den underliggande orsaken att hon är gravt underviktig sedan flera år. Sedan tonåren har hon behandlats på samtliga ätstörningskliniker i området, men är fortfarande sjuk och nu utan behandling sedan hon själv avslutade kontakten med den senaste kliniken. Hon undrar vad det här innebär. Jag förklarar att det är allvarligt, men att benmärgsförändringarna troligen går att motverka och att värdena kan förbättras om

svälten hävs. Jag försöker inskräpa allvaret men också ingjuta hopp, så som jag har lärt mig. Det här går att förändra, det kan blir bättre.

Mina ord är verkningslösa. Hon svarar med darrig röst att hon försökt allt, att det inte går. Jag funderar på om jag ska säga som det är, att jag vet hur det känns, men att det visst går. Jag vet att det går.

Jag säger ingenting. Det känns som att jag skulle bryta en osynlig barriär där min yrkesroll och professionalism som jag fortfarande kämpar för att upprätthålla bleknar. Att jag skulle tappa förtroendet genom att visa mig sårbar. Dessutom, vad vet jag om hennes liv? Jag kan inte förutsätta att hon är i samma situation som jag en gång var.

Jag erbjuder en ny remiss till någon av de ätstörningskliniker hon redan väl känner till. Hon avböjer, vill kontakta dem själv, säger att hon ska göra det. Jag hoppas att hon faktiskt menar det men tvivlar. Jag hade sagt samma sak en gång i tiden.

Efter jobbet går jag till sjukhusets personalgym, i en byggnad några hundra meter från den stora sjukhusbyggnaden. Vägen dit leder förbi en hisshall, ned för två trappor och genom en korridor. Ofta när jag är på väg i motsatt håll i den grå korridoren senare på kvällen möter jag unga tjejer som åtföljs av en vuxen; ibland en förälder, ibland någon som jag antar är personal. Alltid unga tjejer, alltid i rullstol. Oftast ser de ut att vara mellan 13 och 17 år. De har alltid löst sittande kläder på sig, ofta mjukisbyxor och luvtröja. Flera ordlösa möten i korridoren hinner passera innan jag förstår vart de var på väg, jag känner nämligen inte igen mig i lokalerna. Tills jag ser skylten med namnet på en ätstörningsklinik. Samma ätstörningsklinik jag själv var på för snart 15 år sedan.

Det känns som en livstid sedan, ett annat liv, en annan person.

Portionsyoghurtar som hälldes ut i vasken. Brödsmlor som skakades ut på en tallrik från påsen. Att veta exakt hur många kalorier de vanligaste livsmedlen innehåller. Paniken över att behöva äta något utan att först noggrant gå igenom innehållsförteckningen. Alltid kalkylerande, beräknande, manipulerande. EKG som visar bradykardi. Blåfläckiga armar och stickmärken efter otaliga resultatlösa försök till blodprov. Vägen som gömdes undan, frustrationen när jag i smyg letade fram den ändå.
”Varför ska du alltid förstöra allt?”

Jag vet att det går att lämna det bakom sig. Nuförtiden är det bara tankar, de går att acceptera och skjuta undan. Kanske kommer det alltid finns en liten gnagande känsla av misslyckande. När vänner diskuterar hur många kalorier det är i en måltid. När en kollega kommenterar efterrätten under lunchen en fredag.

Men jag vet, att lyckas man med det så misslyckas man med det som är livet. Det blir inga spontana middagar med en kompis, några glas bubbel en fredag efter jobbet, inga semesterresor med vänner. Träning något man kämpar sig igenom utmattad och inget man gör för att bli starkare eller snabbare.

Då återstår bara en gelatinös massa som tränger undan allt annat.